

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 35 ANUL XXI.

Sabiu, in 29 Aprile (11 Maiu) 1873.

tru celelalte pãrți ale Transilvaniei pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inscrerale se platescu pentru intãia ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dõua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Telegrafulu ese de doue ori pre septemana: Dumineca si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adreseate cãtra expeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. car pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Sinodulu archidiececanu.

Siedinti'a VII. in 21*) Apr. dupa amedi.

Protocolulu siedintiei antecedente nefiindu gat'a nu se cetesce. Moldovanu face o interpellatiune in privinti'a scõlei din Cãmpeni, in urm'a cãrei din partea presidiului se face o espunere despre starea cea incurcata a acelei scoli si despre nisuinti'a consistoriului de a aplanã cestiunea acest'a, precum si despre greutãtãle preste cari a datu cându a voitu a tramite comisari in fati'a locului, adauge ca cu tõe aceste consistoriulu va luã mesurile de lipsa spre ulterior'a decide a afaceri scõleloru din Cãmpeni si in sesiunea venitiã va respunde la interpellatiune.

La ordinea dilei este continuarea bugetulu si adeca stipendie de cãte 200 fl. la universitate in afara si 100 fl. si de cãte 50 fl. in patria din fondulu Mogaianu. Fiãduca erau prezentate nisce rugãri, prin cari se cere urcarea stipendieloru asiã se continua discussiunea intrerupta de inainte de amedi totu in acest'a si objectu si dupa ce Hanu a cere sa se cetesca motivãrile petentiloru se decide ase pune afara de stipend. de cãte 200 fl. alte 400 la dispusentiunea consistoriului, cã la casu de lipsa dovedita se se pôte satisfacere cererei petentiloru, cãtu pentru stipendie din patria remãnu cã si mai naãntu si specialu la cererile lui Zacharia Mog'a si Eugenu Mog'a, cã urmasi ai testatõrelu se refletãza, ca testamentulu e respectatu, deca ceteris paribus patentii au preferentia neconditionata. La stipendiulu pentru unu elevu in institutul de agronomia (Dem. Comsi'a) se decide cã acel'a dela 400 sa se urce la 600 fl. spre asi putã face respectivulu cursulu de practica. Cu ocasiunea acest'a comisiunea propune cã stipendie sa se dea de aci inainte anticipando si se primesce.

Comisiunea mai propune cã imprumuturile reciproce ale fondurilor succesive sa se depureze, asiã incãtu sa nu mai fia datoriu fondu la fondu. Capitanulu c. r. Const. Stezariu, cã representante alu consistoriului episcopescu, arata ca manipuliunea cea incurcata cu imprumutãrile, datãza de cându fondurile inca nu erau in administratiunea bisericeii nõstre. Acum inse se iau mesuri si consistoriulu episcopescu va stãru cã incãtu se pôte sa se limpediesca fondurile de datoriile reciproce, asiã ce-va inse cere si tempu. Mai indelungu se invertu discussiunea in urm'a propunerii comisiunei spriginita de D. Manole, conformu cãrei partea cea mai mare a sumei elocate in Cass'a de pastrare in Sabiu sa se prefaca in obligatiuni urbariali. Represent. consist. c. r. capit. Stezaru refletãza ca sum'a din cass'a de pastrare e la parere mare, dara apartiene la mai multe fonduri si se pôte intemprã, cã mãne poimãne sa fia lipsa de bani si sa nu stãnu atunci in locu; sa nu crãda nimenea ca aci e vr'o alta neregularitate. Dupa ce iau mai multi cuventulu Macelar u face propunere ca banii elocati in cass'a de pastrare sa remãna acolo. D. Manole sustiene propunerea comis. si departa ori-ce prepusu de neincredere in bun'a administratiune dela episcopu nãstru, pentruca cã membru alu comisiunei bugetarie a avutu ocasiune sa se convingã, ca aci este unu modelu de comptabilitate, dara cu tõe aceste cã omu, care are putina practica in afaceri de aceste e convinsu ca aru fi mai bine deca s'aru urmã cum a propusu comisiunea. In fine se primesce, punenduse la votu propunerile, propunerea lui Macelar u.

Dupa terminarea bugetulu, se pune la ordinea dilei vesificarea deputatiloru si se vesifica: Branu de Lemeny, Bozdugu, P. Trombitasiu; cestoru doi din urma li se dã concediu. Siedinti'a urmatõrie e dumineca dupa esirea din biserica. —

*) A se indreptã si la sied. VI in nr. tr. R.

Sabiu 28 Aprile.

Impressiunea ce ni-a lasat'o sinodulu din acestu anu, la intãia privire este, ca s'a discutatu multu si s'a facutu putieno. Pentru ca de a si fostu cinci-spradiuce siedintie si relativu lungi siedintie, afara de votarea bugetulu, de alegerea asesõrõloru consistoriali, votarea regulamenteloru pentru esamenarea candidatiloru abia vomu gasi cev'a lucru mai de importantia intre lucrãrile sinodulu ce a decursu. De aci inse aru potã face cine-va deductiunea ca pentru o isprava asiã mica, la ce atãtea mari si lungi sinõde?

Omulu inse este datoriu sa nu stea nici odata sub impressiunea cea d'antãin, ci sa caute a cunõsce unu lucru din tõe pãrtille sele.

Sinodulu espiratu, privitu in totalitatea lui, ne da o infatiãsiere in carea potemu ceti ca pre ce trãpta a constitutionalismu ne aflãmu; ne da o infatiãsiere despre cãtu amu fostu de reu inainte si cãtu are sa se faca de aci inainte pãna cându sa ajungemu sa ne bucurãmu de fructele cele mature ale constitutionalismulu; totu odata ni spune, ca constitutionalismulu a inceputu cu radiile luminei sele a alungã si cele de pre urma umbre ale intuneculu ereditu din trecutu, si opresce pre cele ce sub alte forme voru a se veri pre venitoriu.

Este lucru naturalu, ca incãtu pentru trãpt'a constitutionalu pre carea ne aflãmu, nu putemu sa ne inaltãm noi pre noi insine, dara nu ne voru inaltãi nici altii pãna nu vomu vedã pre toti reprezentantii poporulu desbracati de ori-ce consideratiuni personali sãu de clica, pãna cându voru vorbi unii deputati numai dupa apretitiunea loru individualu, fãra de respectu la lege, la natur'a legi, la natur'a organismulu creatu de lege si la natur'a desvoltãriei acestu organismu in si prin elementele sele proprie, pãna cându se voru aflã cãtu unii cari in modu absurdu voru cadã in cursele aceloru, ce prin cuventulu „consistorialistu“ voru scã a inchide ochii si urechile la tõe cãtu voru vedã si audã la si dela pretinsii neconsistorialisti.

Ce reu este a nu fi la inaltimea acest'a, ne dovedesce trecutu. Unu corpu asiã de mare cum este alu natiunei nãstre perdiendu-si cunõscinti'a constitutiunei bisericeii sele s'a impãrtitu in biserici cu caracteru absolutisticu, a primitu si in biserica sea obiceiuri straine. Tõe aceste l'a desolatu, l'a daraburitu in sine mai intãiu si pre fia-care particica a pusu mai pre urma strainii piciorulu. A datu Ddieu si egal'a indreptare a venitu sa delature povãra de pre pepturile nãstre, acum trebuie sa ni dãm silinti'a a respirã regulatu prin o viãtia carea nu are inaintea ochiloru numai plãceri individuali, sãu familiari, sãu de rudenia, sãu de clica, ci un'a carea se conformãza legiloru. Si acest'a s'a vedutu in sinodulu espiratu ca a inceputu a se face, pentru ca interesele particulari au fostu combatute si voru fi inca, incãtu sperãm si credemu, ca pre cãtu nu va voi particularismulu sa dispare de sine, elu va fi alungatu de puterea principiiloru.

Fatia cu unu stadiu asiã de imbucuratiu alu lucruriloru nu ne potemu mirã destulu de cele intemprate in siedintiele de luni si marti cându fũ vorb'a de alegerea senatulu scolasticu. Nune potemu esplicã lamoritu inca nesciinti'a sãu o remasitiã de interesu personalu, acest'a tempulu are se o dovedesca, a venitu si a octroatu pre basea unei octroãri de acum trei ani unu lucru strainu organismulu creatu de statutulu organicu, intielegemu inspectoratulu referintelului scolasticu, deca e permisu sa intrebuintãm cuvintele ce s'au intrebuintiatu de cei ce au creatu octroatiunea.

Vomu parã aspri in espessioni pre cându noi fatia cu cestiunea scimu ca suntemu pre domoli. Sinodulu trebuie se intre mai afandu in natur'a statutulu organicu, si atunci suntemu siguri ca nu cadã in erõrea recunoscuta in fine din partea mul-

tor'a dupa lucrulu seversitu. Sinodulu trebuie sa nu ia in consideratiune persõnele nici in drãpt'a nici in steng'a, ci sa deslege principiulu conformu statutulu si naturei lui. Ce s'a intempratu inse? s'a pusu principiulu la desbatere si multi se impedeau de persõne; s'a pusu principiulu la desbatere si o parte mare privã unu conclusu sinodale mai multu decãtu legea fundamentale; s'a pusu principiulu la desbatere si multi faceau cestiune de onõre din erõrea sinodulu de acum trei ani. Premisele aceste false se intielege de sine, ca n'au pututu produce altu ce-va decãtu numai ceea ce suntu si ele.

Nu trebuie perdutu din vedere ca statutulu organicu are in vedere unu organismu, carele se desvõlta din sine si prin sine, si carele pretinde cã tõe particelele sa fia la loculu loru spre a putã functionã. Statutul organicu mai departe a creatu sfere de activitate, cari au sa se intãrãscã prin desvõltarea si crescerea poporulu pre sine, dara totu odata sa intãrãscã pre poporu in mergerea pre piciorle sele proprie si pentru aceea a creatu reprezentantiele legiutõrie si administratiive de josu pãna susu. Sinodulu inse prin crearea postulu de inspectoru ref. dupa cum se numesce ce a facutu? unu ce, care nu se tiene strinsu luat u nici de un'a din reprezentantiele statutulu org., nici legiutõrie nici administratiive, asiã incãtu, cându persõn'a respectiva aru fi de atare natura, si aru usã de pusetiunea sea aru incurcã totu organismulu de susu pãna josu.

Sa ne intipim, ceea ce nu credemu ca se va intemprã, ca ref. inspect. voiesce asi implini misiunea sea dara pentru voterea ce are dela sinodu nu se supune dispusetiuniloru consistoriulu si conturba si sfer'a consistoriale si cea protopresbiterale si cea parochiale. Vine sinodulu si intrãba pre consistoriu ca ce s'a facutu cu scõlele? Presiedintele va respunde: aci e referintele insp. intrebatiulu. Elu va respunde: amu facutu ce amu vrutu sãu ce amu pututu; deca ve place bine, deca nu ve place sanetate buna! Apoi bine consistoriule, va replieã sinodulu asiã ai grigitu de scoli? Asia, pôte duplicã consistoriulu, dara n'ati luat u dvõstra faptice privighiarea scõleloru din mãn'a mea si ati dat'o inspectorulu, nu ati luat u din mãn'a mea protopresbiterale si le ati dat u inspectorulu, si nu l'ati pusu pre consistoriu in pusetiune de a nu scã ca e coordinatu elu, sãu subordinatu inspect. ref.; cãci elu de cãtu ori voiesce presid. cons. a-lu trage la dare de sãma, se provõca la alegatori sei, la sinodu, de cãtu ori e vorb'a de scoli ni spune ca lo pãrta elu de grigia. Bine consistoriule n'ai intielesu bine ce amu vrutu noi, elu are numai sã privegheze. — Ce se privegheze? cãci spre acest'a sum eu. — Preste tõe aceste, cã sa-si implinesca fie care misiunea. — Adeca si preste consistoriu va dice acest'a, atunci respunsabilitatea numai cade asupr'am. — Dara apoi unde vomu stã cu manipuliunea. Presiedintele va vrea sa tiena siedintia, dara referintele insp. va dice: eu plec u si me duu. Cu referad'a? lãti unu suplente! Pre cine? ca n'amu nici unu barbatu de scõla, iera cei-lalti nu potu pentru ca au afacerile lor u si apoi nici nu se va aflã nimenea care sa lucre pentru cã altulu sa se pãta preumblã prin tiãra etc. etc. etc.

Eata dara cãtu de conturbatiu pôte deveni unu singuru factoru, carele nu se pôte aduce in consonantia cu statutulu organicu si care are dealmintrea se impedece si pre venitoriu desvõltarea cea naturale a impartirii administratiunei scõleloru nãstre din archidiececa. Senatulu scol. dupa statulu tramite comisari din sinulu seu, aici sinodulu octroiaza unu inspectoru cu potestãti, cari din senatu facu numai unu personalu de asistintia, denaturãndulu dela firea cea de corporatiune reprezentativa, carea alãsa odata se constituã pre sine, luãra si

porta in solidum tota responsabilitatea afaceriloru sele.

Cu toate ca sinodul n'a intratu intregu pe calea principiale chiaru candu afacutu cestiune de principiu, amu avutu o placere nespusa candu ascultamu discussiunea, cea mai frumoasa si cea mai interesanta din tota sesiunea, in privinta regularei senatului scolasticu in done siedintie lungi. Chiaru si din cuventurile acelu ce purcedeau din punctu de vedere de onore alu sinodului din 1870 si din alte puncte de vedere au fostu unele cuventuri in adeveru parlamentarie. Si impregiurarea acesta ne spune ca deca astadi nu s'a nimeritu din o parte mai mare a sinodului calea principiale conforma basei vietii nostre constitutionali, aceea se va intempla mane, pentru ca amu vedutu multu zelu si buna vointia intre cea mai mare parte a membriloru sinodului.

Noi credemu ca pana la anula tote voru merge si mai bine in ceea ce privesco adeverata vietia constitutionale. O credemu acesta pentruca deputatii din provincia incepu a fi totu mai putienii primitivi de suspiciunabile si optite pre la urechi de unii si altii si remanu pre langa judecatu loru propria.

Si odata ajunsi la formarea unei juste si adeverate opiniuni despre starea nostra si despre midiocele indreptarei ei, vomu uitat tote neplacerile intemperate la inceputu, iera poporul va binecuventu in veci pre acela ce l'a pusu in vietia sinodale, si va da cu bucuria denariulu pentru densa, caci se va convinge ca acesta i da putere spirituale si morale, puterea cea mai momentuosa in vietia omeniloru si poporeloru.

Onore si profunda multamire stimabilei societati Brasiovene romane.

Prea onorate dle redactoru! Binevoiti ve rogu a da publicitatii in preluutul jurnalulu „Tel Rom.“ cele ce urmeza:

Ca nespusa bucuria amu cetitu apelulu dte Brasiova 21/3 a. c. ia nr. 26 alu T. R. referitoriu la imbratosiirea meseriiloru din partea tineriloru romani; cu placere si tota voi'a lu amu cetitu in bisericu in un'a din serbatorile pasailoru inaintea poporului, ba si altor'a particulariu; explicandu-le si spunendule ce folose, ce avantage mari ne aru aduce si noue romanieloru meseriile, avendu multi meseriasi din senulu nostru. Le amu spus de repetite ori ca: „Meseria la omu e braciara de auru,“ si ca „celu ce se radiema numai pre straini, acelu are se piera.“

FOISIORA.

Prescriptulu verbalu

alu siedintiei publice a societatiei studentiloru din gimnasiulu scoleloru comerciale si reale gr. or. din Brasiova tienuta in 1 Apriliu st. v. 1873. in sala gimnasiului.

(Urmare.)

Nici decum! caci admitendu acesta, amu contestat libertatea omului si pria consecintia logica responsabilitatea de faptele sele. Legislatiunea si penalitatile prescise n'aru ave nici unu sensu, caci cu ce dreptu amu pedepsi pre o fiintia, care a comis faptele fara vointia sea. A-si vrea sa sciu, ce aru dice dlu preopinentu, candu l'aru atacat furii, deca ei suntu condusi de fatalitate? Si-aru cere despagubire? Negresitu ca nu; caci furii au facutu intocmai ca fierele selbatice, care nu au vointia libera si prin urmare nici responsabilitate. Daru sa nu mai alunecamu pre acestu teren ridiculu, ci sa ne lamurimu bine in privinta fatalitatiei.

Fatalitatea nu este o putere, carea direge sortea individiloru si a poporeloru, nu este acea mana de feru, din bratielu carei'a nu mai putemu scapa, ci este numai o scusa a debilitatiei si a nesciintiei nostre, ori-candu ni se intempla ce-va preste asteptarea nostra; ori de cate ori culegemu unu rezultat tristu alu actiuniloru nostre, ne place a ne mangaiat, ne place a ne insielat pre noi insine punendu-ne sub scutul fatalitatiei. Cum credeti? Ce va secerat celu ce semena ventu? Neaperatu furtuna? Consecintia faptelor este rigurosa.

Fatalitatea tienea odata loculu nesciintiei, astadi inse candu sciintiele au facutu progrese imense, fatalitatea este silita a se margini intr'unu spatiu forte angustu. Astadi in tempu de furtuna nu ne mai

stimabilulu apelu, dupa pareu mea nu va castigat rezultatulu doritu, caci in unele parti ale patriei nostre se apera, fugu romanii de meserii, precum devolulu de tamaiu, ca tote ca si pana acum s'a indemnato romanii se imbratosiedie acestu ramu — acesta ocupatiune; totu in zadaru, fiindu-ca multi suntu in credintia si pricepere precum unu demonu! —

Amu facutu si eu calatorii si esperintia hunsiora si amu observatu, ca nu poporul de rendu ci-o parte din inteligintia nostra porta tota vin'a si iata pentru ce: preotulu de aru avea 20 feciori afara de fete, pre toti i-aru popi! Ba de aru fi legea bisericasca precum a telegrafului si postei, aru sta sa-si popesca si fetele! Dara, n'a avutu norocu de asteliu de lege! —

Dintre frati invetiatori si d. d. profesori asemenea forte putieni voru fi, cari voru avea copii pela meserii. —

Ei, deca nu acesta stim. persone voru — preste totu loculu a imbratosia si acestu ramu de sciintia, — siguru poporul de rendu nu va face iniciativa. Poporul de rendu e precum o turma de oi, deca ciobanulu nu va plecat si fluerat, inaintea ei, nu va ajunge la loculu destinatu ci se voru imprasciat in tote partile si multe voru retaci. —

Din acestea si multe alte motive, (cari deca le-asu fi scrisu tote trebuia prea multa hartia) mi ceru seusa si p. t. lectori se-mi permita a bate si eu nitielu toc'a — inasa nu la urechile surdului: —

D. D. preoti si frati invetiatori sa-si deie pruncii pela meserii (sciindu ceti si scrie bine) dara fara zabava, — se faca iniciativa si atunci stim. A pelu din cestiune va avea rezultatulu doritu, si poporul nepriceputu siguru ii va imita. Nu totu preoti si iera-si preoti si mai sciu eu ce! Sa se imbratosiedie cu afabilitate si fala meseriile, la din contra in putiene locuri vomu avea meseriasi din senulu nostru, si domne! buna e meseria la omu. —

Observu eu, ca in comun'a unde deja functioneaza suntu multi cu 4—6 feciorasi, si deca nu se face destulu indemn si nu se face iniciativa din partea celoru competenti ba a-siu potea dice obligati, — dintre sateni nu face unulu!

Maioritaea poporului nostru de rendu asi'a e de neapace, ne luminata in ramulu din cestiune, incatu unu maiestru — de ori-ce specialitate — se-i invetie copilulu in tote gratisu la parinti acasa (privatim) si acelu satenu aru fi in positia se alunge pre maiestru din casa-i! Sum convinsu de acestu adeveru. —

tememu, ca fatulu ne va face visita in chipulu fulgerului, in edificulu, ce ne scutesce, caci punemu unu parafulgeru, care i inchide usile. Esemple de asemenea natura suntu nenumerate. Ca isbesce unu glontiu pre unu individu acesta nu e fatalitate, ci este esecutiunea unei vointie. Poporul dice inse, ca asi'a i-a fostu scrisu. Dara de ce ore sorte nu se folosea de aceste arme inainte de inventiunea glontiolui. Casurile suntu atatu de dese astadi, incatu mi pare, ca si sorte a invetiatu, ca acesta arma este mai apta. Dara unde ajungemu? presupunemu o sorte, care pote sa se perfectionedie? Chiaru prin acesta se nega esistintia unei sorti, caci ea deca aru esiste n'aru putea fi decatu nemutabila. Dlu preopinentu trecendu preste tote acestea, nu voiesce sa scie nici de progresulu ce l'a facutu sciintiele, nici de argumentatiunile ratiunii, ci gramadindu esemple nerumegate, cerca a ne duce in eroe numai prin asertiuni crediendu, ca tota lumea o sa le primisca de bani bunu. — Egiptenii, Asirienii, Persii, Grecii, Romanii etc. dupa d-lui s'au succesu unulu dupa altulu conformu decisiuniloru fatalitatiei. Nu vrea sa cercetedie, care au fostu causele, ce au inaltiatu pre aceste popore, si care peccatele ce le-au trantitu din inaltimea, la carea se radicase.

Este unu principiu recunoscutu: „omulu pote numai catu scie“. Aplicandu acestu principiu la natiuni lu putemu formulat asteliu: natiunile potu numai atatu pre cata sciintia si moralitate posedu. Cele mai culte si mai morale, domnescu preste cele mai putienii culte si mai corupte. Cele mai mici natiuni nu potu fi inghitite, deca voru avea in sine simburile vietiei si voru intruni conditiunile neaperatu trebuinciose pentru esistintia. Elvetienii indata ce a intranitu aceste conditiuni si-au eluptatu libertatea de sub imperiulu germanu sub care gemea atunci tota Europ'a midiloccia. — Poporulu romanu si-a mantienutu libertatea pana a avutu aceste con-

Sa mai lase asi'a dara fii preotiloru preoti'a, caci vine tempulu candu toti preotii voru fi numai fii de preoti, apoi si dintre tenerii de mireni suntu demni de preotia, ba ca unii din preoti, — multu mai cu evlavie si cu frica lui Domnedieu. —

„Unu poporu, ce nu combate, nu merita libertate! — Voru dice unii ca meseria se invatia cu spese mari si trebuie a suferi chiaru si neplaceri; adeveratu e, inasa eata ce a disu poetulu Bolintinenu: „Se suferimu ca cei-lalti se fia fericiti si se murimu, ca cei-lalti se nu fia truditi.“

Amu vorbitu ca se spuna adeverulu, iera nu din dispretiu seu ora catra altii. —

Resumendu-me pre langa cele ce precedu, primiti ve rogu dle redactoru, incredintiarea osebitei mele consideratiuni de stima si devotamentu ce ve conserva.

Alu Dv. stimatoriu.

P o r c e s c i, in Aprilie 1873.

Aronu Necsi'a
docinte.

Domule redactoru! Se dice ca fapt'a buna merita lauda; din ast'a consideratiune mi-iaq libertate a ve comunicat urmatoarele despre fapte bune, si a ve rogat totu odata ca se le dati locu in stimat'a foia „Telegrafulu Romanu.“ Credu ca suntu imbucaratorie pentru ori si care romanu interesatu de inaintarea si vietia poporului nostru.

In diu'a a treia a serbatoarei santei invierii (10 Apriliu a. c.) amu fostu norocosu a asistat in comun'a bisericasca gr. or. Buciumu Poieni (Protopresb. Zlatnei de josu) la esamenulu semestralulu de ierna facutu decatra pruncii dela scol'a nostra confesionale de acolo, unde functioneaza ca invetiatoriu Vasiliu Corpade; cu acesta mi s'a datu ocaziune a vede mai multe fapte demne de a fi recomandate publiculu romanu, ca nescari esemple demne de tempulu progresului in carele traimu.

Incatu privesco instructiunea, prunci la scola, precum amu observatu, intru adeveru ca erau putieni, fatia cu marimea comunei si numerulu prunciloru, cari in urm'a legi de instructiune, aru fi obligati a frecuenta scol'a; progresulu facutu inse de aceti'a circiter vre-o 40, cari au facutu esamenulu, este forte imbucaratoriu, asi'a incatu pre langa asteliu de impregiurari, aru pote servi de onore ori si caroru invetiatori dela scolele comunale, unde statulu a confiscatu pentru sine-si sarcina instructiunei.

Objectele din cari s'a facutu esamenulu — precum mi-aducu aminte — au fostu; Religiunea, isto-

ditioni. Indata ce elo a disparatu n'au fostu supusu de Turcii, cari inspaimentau Europ'a, ci de lipitorile Fanarului. Dara ce se mai spunu: instrate margarite; pre scurtu natiunile ce voru sa fia libere, trebuie sa stea pre o trepta egala de cultura si de moralitate cu cele-lalte. Acesta nu este ce-va imposibilu. Vointia! si positiunea loru va fi asigurata.

Mai departe dlu preopinentu dorme liniscitu si se legana in sperantia, ca sorte va intorce foi'a, pre care sta scrisu unu viitoriu de auru alu romaniloru. Nu ne spune inasa candu si sub ce conditiuni o va intorce? sa fimu noi indiferenti? Da! asi'a dice d-sea, caci si deca amu voi n'amu ispravimic'a. Sorte este capricioasa, si nu va face decatu ce va avea gustu. Acesta este tocmai ca si candu amu cadea in apa, si n'amu voi sa damu din mani si din picioare, ci ne-amu legana in sperantia, ca sorte ne va scapa. Nu recunosce asteliu unu principiu recunoscutu de lumea intraga, ca cine traieste sperandu, more flamendu. Este vre-unulu din noi, domniloru, care sa nu speredie unu viitoriu ferice? Negresitu ca nu! Noi inse legamu acestu viitoriu de actiunile nostre si credemu precum aru crede si d-sea, deca si-aru da ostenela a cugetat catu de putienii, ca fara munca nu se castiga nimic'a. Voimu sa avemu viitoriu de auru trebuie sa ne concentramu puterile, sa incepemu lopt'a de estirpatione in contra nesciintiei, in contra imparecheriloru, si in contra tutororu releloru ce ne bantue. Delaturandu acestea vomu sili pre aceea sorte neindurata se intorca mai curendu foi'a, la din contra mi-e tare frica, sa nu o sterga si sa o inlocuiesca cu cuventulu, peire.

Credu ca acestea suntu destule argumente prin care se probedia sorte jocului natiuniloru.

(Va urm.)

ri'a biblica, gramatic'a romana, cetirea din legendariu cu analis'a cuvintelor si scrierea, geografi'a patriei cu câte-va conosciinte din istoria, istori'a naturale, computulu si altele. Din toate acestea pruncii raspundeau bine si cu curagiu la toate intrebarile ce li se puneau.

Ceea ce pöte inse se casuine mai multa bucuria ori si cãrui cercetatoriu alu comunei acelei'a, este scól'a cea noua, carea s'a edificatu si se pregatesce acum, si carea nu numai ca pöte se coresponda câtu mai bine, mai multo decâtu recerintelor legi, in ceea ce priveste localitãtile, si inca atâtu este de frumoasa si bine planuita încãtu servece spre tota onörea crestinilor de acolo, cari pre lãnga impregiurãrile de viétia atâtu de grele in cari se afla locuitorii muntilor apuseni — ca si toti locuitorii Transilvaniei, au potutu sacrificã atât'a pentru scopulu culturii pentru carele ne luptãmu prin atâtãea neajunse si pedeci obvenitörie. Onöre comunei si barbatiloru cari au condusu comun'a intru efectuarea acestei opere menite si consacrate invetiamentulu!

Ci, ceea ce m'a facutu a ve scrie P. O. D. Redactoru, cu acést'a ocaziune, nu suntu numai aceste amintite pâna aici, ci motivulu principalu carele m'a indemnatu a fostu si este altulu, dupa parerea mea atâtu de meritoriu încãtu pentru interesulu nostru de cultura si recerintele de exemple bune, aru fi o dauna morale alu lasã se remãna strainu si necunoscutu emuloriloru, cari si-au propusu spriginirea si sacrificiulu pentru cultur'a poporulu.

Onörea si meritulu pentru edificarea scölei privece in genere pre tota comun'a, si in specia pre marinosulu parochu de acolo „Ioanu Iancu“, si pre zelosulu comitetu si epitropi'a parochiale, cari au avutu insufletirea a sacrificã insisi, si a indemnã prin exemple pre poporu pentru scopu; asemenea privece pre parintele protopopu carele este celu mai de capetenia conducatoriu alu crestiniloru din tractulu seu. Fondulu scolasticu inse, infintiatu nu demoltu, si despre carele amu aflatu in aceea-si di cu ocaziunea luãrei ratiociniiloru decâtã parintele protopopu Ioanu Galu, — este unu monumentu pururea viu, carele va aminti si onorã in seculi, va face memoritoriu numele marinosulu si nobilulu parochu Ioanu Iancu, iubitoriu si devötatulu pentru crescerea si desvoltarea poporulu seu.

Dupa cum amu intielesu, parintele parochu, pre carele prelãnga anima buna, la indiestratu Ddieu si cu o stericica frumoasa, conosciãdu de o parte imperiositatea, cu carea ne provöca tempulu cã sa ne luminaãm; iera de alta neajunsele si greutãtile cu cari —

Disertatiune

despre revolutiunea lui Todoru Vladimirescu tienuta in siedinti'a publica a societãtii de lectura a studentiloru dela gimnasiulu românü din Brasiova.

Domniloru! Unu evenimentu grandiosu, care a decisu sörtea principatorulu românü, care a adusu la viétia unu poporu incatenatu de seculi, si i-a renascutu consciinti'a nationala pentru conservarea propria in viitoriu este revolutiunea lui Todoru Vladimirescu dela 1821. Acestu anu scriu cu litere neperitörie in sufletulu machitu alu românulu face epoca in istori'a principatorulu si in genere a româniloru. Trista, fatala, pericolösa fu starea româniloru înainte de acestu anu. Déca deschide cine-va cronicele românesci scrise cu amaraciune si lacrimi nu va aflã intr'unu decursu de mai bine d'unu seculu, decâtu numai persecutiuni, jefuiri, chinuiri, comploturi, tradãri si in cele de pre urma nisuintiele onoru venetici de a omori unu poporu, care-i primise cu brãtie deschise. Grecii erau acei'a cari fiindu egoisti incarnati si predominati de unu materialismu ierãsi voiau a suprimã pre nenorocitiu românü.

Romãni pre tempulu lui Brancöveu si perdü increderea la Turci, si acesti'a le casëza dreptulu de a mai avea domni pämenteni. Le trimite nisce creature de ale Fanariotiloru impreuna cu o multime de golani Greci, a cãroru caracteru este arãtatu prin cuvintele „linge mãn'a, care n'o potü muscã.“

Acum vine tempulu vijeliosu. Nori grei, furtuni ingrozitöre se descarca asup'rã Romãniei. Rãdiele de lumina disparu si intunerecu adincu se intinde preste acestu pämentu udatu de sângele româniloru. Virtutea este inlocuita de vitiuri. Numele de românü devine nume de batjocura. Simtiemintele nobile se stinsera cu totul. Boierii se facu unelte ale Fanariotiloru perfidi si tieranulu posu in lãntuiri si injugatu se svercolia la picidrele veneticulu. Functiunile töte se ocupa de Greci. Guvernulu erã acum unu guvernü de mascarade si frivolierii nerusinate. Romãni se aflau in agoni'a mortiei. Fana-

precum pretotindinea asiã si aici — este intempinata nisuinti'a nöstra cãtra lumina, a avutu nobilulu simtiu a sacrificã insusi din averea sea propria, unu capitalu de 2000 fl. v. a., di dö ue m i i, si prin acést'a a pune temeiu fondulu scolasticu din acést'a comuna.

Este frumosu esemplu in tempulu nostru, este marelu sacrificiu adusu pre altarulu natiunii si este mare ajutoriu pusu la dispusetiunea poporulu lipsitu!. Pre lãnga acestea totu odata mai este acéstã fapta, inea o dovada, despre interesulu si consciinti'a ce are preotimea nöstra facia cu chiamarea sea; si este unu argumentu, cumca ori prin câte impiedcãri tendetiöse si reactionarie, caus'a nöstra, care este p r o g r e s u l u, va triumfã.

Acestu capitalu, in urm'a manipulatönei intiepte, s'a ridicatu pâna in presente apröpe la cif'rã de 3000 fl. v. a. parte in obligatiuni parte in bani gata.

Acestea amu aflatu cu scopu d. redactoru a vi le impartasi, cã noutate fericitã din serbatorile sãntei invieri; si acést'a din urma, a fostu motivulu carele m'a indemnatu mai vertosu a vi-le descoperi. Onöre dara comunei, comitetulu si epitropiei parochiale de acolo; onöre si lauda bravulu si nobilulu parochu Ioanu Iancu! . . . —a.

P i a n u l u - i n f e r . 3/5 1873.

Domnule Redactoru! Bine-voiti a dá locu in pretiutulu diurnalu „Tel. Rom.“ orduriloru urmatöre:

Dupa ce fostulu notariu in comun'a nöstra Savu Mateiu, s'a inaintatu la rangulu de cancelistu la judecatori'a cercuale din Sebesiu, postulu de notariu de aici a devenitu vacantu. — Este in genere cunoscuta manier'a fratiloru sasi, ca acolo, unde nu potü face dupa placulu lorü, apoi facu invoieli cu romãni; inse acestea asiã le compunu, încãtu romãni sa fia invoiati la daun'a propria si la doband'a sasiloru. Inspectorulu localu, Fr. Hutteru, temendu-se, cã nu cum-va sa devia acestu notariatu la mãn'a unui românü, conchiamã comitetulu comunalu pre 29 Aprile 1873 si propuse, cã pâna un'a-alta sa se invoieasca comitetulu a primi in modu provisoriu pre svabulu din Würtemberg. Georg Haldenvang, carele din trei profesii, precum: pãnzariu, zidariu, cismariu, nici de un'a nu e aptu, apoi de notariu nici vorba nu pöte fi, totusi dlu inspectoru, orbitu de simtiulu si simpathi'a cãtra svabulu celu mai simplu cã turéculu, vrea a caracterisã pre tota lumea, ba chiaru si numi pre unii, despre cari avea temere, ca voru peti acestu postu, dicendu, ca nu

riotii se grabiau ale dá lovitur'a mortala, a sterge o natiune din cartea vietiei rapindu-i limb'a si stercendu-i prin torturi infortöre poterile sale de viétia materiale si morale. Acést'a erã sörtea unui poporu, ce fusë stãnc'a de care se isbira ördele barbare, ce aperase cu siröie de sânge Europ'a intrëga de inundatiunea musulmana.

Desperati cu totul, avendu cutitulu infiptu pâna in osu, parte mare din romãni 'si aflau singurulu asilu in haiducia. Vine anulu 1821. La inceputulu acestui suferintiele româniloru ajunsesera pâna la extremitate. Se vede inea ca prevedinti'a a voitu a dá o lectiune româniloru prin acéstã, a apropiã pre boieriu de tieranu, ase interesã mai multu unulu de altulu si a-i face sa pricepa ca numai in unire potü sa-si elupte unu viitoriu mai bunu. In momentulu supremu mãn'a providentiala vine intru ajutoriu. Ventulu ce venea de cãtra apusu alunga norii cei grei, fortunile se miciorëza si stëu'a mãntuirii ce pareã ca se stinsese apre din nou cu o lumina crescãdu. Ideile de libertate ce percurgeau apusulu dela uou capu la altulu strãbatu si in Romãni'a. Unu barbatu erã de lipsa, care sa esopereze cu seriositate aplicarea lorü. Providenti'a se ingrijesce. Trimite nnu barbatu resolutu, jalusu de libertatea si independenti'a poporulu suferindu, capabilu de a sparge intunereculu, in persönã marelui Todoru Vladimirescu, eroulu acestui anu memorabilu si renascatoriulu nömulu românescu.

Todoru s'a nascutu la 1780 in satulu Vladimirlu. Dupa obiceiulu de atunci, cã fu de mazilu de copilu servi in casa boierulu Glogöveu din Craiova, unde invetiã grecesce. In etate de 18 anit ese de aci si intra la panduri. In reshelulu ruso-turci, de pre atunci escelã prin tactic'a sea militara, pentru care fü remuneratu din partea lui Const. Ipsilãnu Vod'a cu functiunea de slojeru in pitacu, iera Rusii i-au oferitu decorati'a Sf. Vladimirescu clas'a III si rangulu de locotenentu. Dupa finirea reshelulu nu

pricepu nici câtu cism'a Ipi. — In fine vedendu d. inspectoru, ca comitetulu nu-i primesce propunerea, se invol, cã pâna in 27 Maiu a. c. se circuledie in scaunu concursulu pentru ocuparea acestui postu de notariu. Pãna atunci sub raspunderea lui Haldenvang se afla cancelari'a cu töte cele tienatörie de ea.

Amu acceptatu spriginirea si aperarea drepturiloru comunali de cãtra dlu Benn'a, ce se aflã presinte, ba chiaru si ocuparea acestui postu iau fostu oferitu comitetulu permajorãnu, inse ce se vedi! Dlu Benn'a da inspectorulu o epistola sigilata, carea dupa departarea densulu din casa, o cetesce inspectorulu, si aceea contineã declaratiunea, priu carea nici decum nu voiesce a primi postulu de notariu oferitu de comitetu. Totu noroculu amu avutu cu dlu Piso, adjunctu de politiã din Sabesiu, care a sciutu frãnge töte frãsele maeströse ale viclënu-lu inspectoru si cu o intiepleciune si tactica rara iau sciuta combãte töte tehnole luptãdu-se, vrea a incheiã invoiela cu comitetulu fãra voi'a comitetulu.

Dlu Piso merita tota laud'a, si pentru acést'a va remãnea neuitatu in comun'a intrëga cu afatu mai vertosu, ca in suplic'a comitetulu cãtra inspectorulu asternuta a pretinsu limb'a romãna in töte afacerile comune, ce firesce s'a si primitu cu aceea; cã sa se scia si cea germãna.

In noptea din 1 cãtra 2 Maiu a. c. venindu Savu lui Petru Savu, locuitoriu de aici, carele fasese la tergu de septãmãna in Sabesiu, s'au aflatu diminit'a in 2 Maiu Mortu in Calicica mica lãnga satu, astadi va fi ingropaciunea, despre vre-o cercetare din partea justitiei nu mai e nici vorba, ba nici credu sa se fi facutu aretarea necesaria cãtra oficiolatu competente fiindu notariulu togm'a nou.

Unu membru alu comunei ce a fostu presentu la ambele casuri.

C i n c u - m a r e , 18/30 Apr. 1873.

Motto: Parturiunt montes, nascitur ridiculus mus!

Si Ddieu au facutu in 6 dile lumea, si tota celea-lalte din si afara de lume, a sieptea di inse au odihnitu; numai Noerichenii nu odihnira si nici nu odihnescu, ci roscolescu tota pulbera din Noerichiu si o rostogolescu prin pretiutulu nostru „Telegr. Rom.“ si umple tota lumea cu o intunecime cumplita, din care eshalëza neadeveruri si calomnie si orbesce pre toti intiepletii din acéstã lume, ba inea si din ceea-lalta lume, care se estinde dela

mai ocupã nici o functiune insemnata, ci erã unu simplu vatavu alu plaiulu Closiani. De-si ocupã o functiune mica, totusi trecerea lui inaintea poporulu erã förte mare. Prin meritele sele, patriotismulu si energi'a caracterulu seu, sciü sa-si alipesca o multime de partisani, cu deosebire barbati de preste Öltu. Mai ascëpta momentulu oportunu, spre a potü curati tier'a de carii, ce rodeau in medu'a românulu.

Pre cãndu isbuoisse eteri'a Greciloru, Todoru se afla in etate de 35 de ani. In acestu tempu plëca la Bucuresci in cause finantiare. Aci avü ocaziune a cunösce pre deplinu intrigile si propagãnde de demoralisatiune ale greciloru. Indignatu cu totulu cu mare pofta doresce a sosi tempulu cãndu sa-si resbune aspru asup'rã veneticiloru.

Glasulu de libertate alu lui Ipsilanti strãbatuse si in Romãni'a si aflã echou puternicu in aimele greciloru de aci, ba chiaru si a multoru boieri enervati cu totul si fãra nici unu caracteru. In Bucuresci 'si castigase Ipsilanti multi aderinti dintre capetenii. Prin satelitti acesti'a se cërca a animã pre bietulu românü de a se inrolã sub stëgulu libertãtii grecesce. Todoru priveghiëza cu mare atentiune töte miscãrile greciloru. Mai pre urma concepe ide'a de a pune capetu atãtoru ilegalitati si suferintie, se decisu a se resculã. Audiendu ca Ipsilanti si-a luatü drumulu spre Bucuresci crediã, ca acum este tempulu favorabile de a biclu pre greci si a scapã tier'a de lipitori. Trece cu vederea pre boieri, cunoscendu bine câtu de decaduti erã ei atunci si se adresëza cãtra brãdii muntiloru si voinicii codriloru, cãtra olteni. O mica suflare, care sa desvelësca jãrãlu acoperitu de cenu-si'a tempulu indelãngatu, fu de ajunsu cã sa incinga foculu pentru libertate. Cu micu cu mare, cete de cete alergara romãni la glasulu puternicu alu marelui Todoru. Cã roitulu de albine estiau romãni din unghirile caselorü, din desimea codriloru si din fundaturile vãiloru.

(Va urmã.)

Nocrichiu pâna la Fofeldea și returnu, și porța de nasu pre toti aceia, cari nu vreau sa auda adeverulu, precum au dusu in retacire pre preotulu celu cu falc'a rupta, séu mai bine disu de Nocrichieni, multu laudatulu și meritatulu preotu I. M., de aici pre unulu din Sabiu, carele și astadi crede că in sânt'a evangelia, ca mai strălucitu preotu că acest'a nu este, secundându-i cei doi din Nocrichiu unu Aminu puternicu!

De-abia s'au asediatu pulbera cea dintăiu roscolita de sânt'a sea dlu Maieru administratoru protopopescu, adaptu cu sciintiele inalte din norm'a Nocrichiana și bine meritatu pentru sine și ai sei, prin articolulu seu de dto 27 Martiu a. c. din nr. 27 a „Tel. Rom.“, facutu dupa chipulu și asemenarea sea, și eata! ea unu teneru frumosu, oblu și inaltu că bradulu, esitu din capulu Minervei cu o minte rara, agera, petrundietoria, adencu eugetatoria, încatu între Nocrichiu și Fofeldea nu-i poti afla parechia, de cum-va inbite celitorile nu vei aluneca a crede, ca par. administratoru concernente e unu „facsimile“ alu seu, o persóna cu numele D. Zacharia din pulbera rostogolita de antecesorulu seu cioplitu dupa chipulu și asemenarea sea iésa cu unu articulandru de dto 2 Apr. 1873 in nr. 28 alu „Tel. Rom.“, datatu din Nocrichiu, prin carele s'au facutu o intunecime mai mare că cea dintăiu și asiá o frica și cutremuru ne-au cuprinsu, de nu aflămu locu de adapostu, nu cunoscemu mai multu frote pre frate, nu scimu deosebii mai multu pre siarlatanii de ómenii de omenia, pre cesti'a de cei-lalti, pare ca s'au facutu o turma și unu pastoriu de cei peccatosi; inse multamita lui Ddieu, ca dupa putientica vreme s'au imprasciatu norii și intunecimea departându-se s'au facutu lumina, și radiele binefacatorie ale sórelui incaldiau pre unu siorecasio nou nouiu, din pamentu esitu frumosu — și inea cu zvikeru pre nasu — dara ridiculosu, pre arealulu Nocrichiului jucându.

Dupa introductiunea acést'a seriósa-satirica, amesuratu Nocrichiano-Fofelđenului, me adresezu cu celu mai profundu respectu cátra inalt'a persóna a dlui Zacharia și-lu întrebu cá respunsu la articulandruulu seu :

1. Da óre cine te-au inputernicitu și cine ti-au datu ansa la aceea, de-mi tragi numele meu la forulu publicității, cându insusi recunosci, ca subscrierea articolulu din Agnit'a 25 Mart. 1873 nr. 26 din „Tel. Rom.“ : „membrii de incredere din scaunulu Cincului-mare, aru fi neadeverata“, și totusi dci séu scrii cu o cutezantia fára de mesura : „póte și mie-mi plesnesce prin capu a imprascia orbesce in publicu atari secaturi nefundate?“ Se o scii marele intieptu dela Nocrichiu, ca eu, cându scriu, ori și unde va fi aceea, nu scriu orbesce, cu atât'a mai potienu secaturi nefundate, nici nu facu blamuri de acelea cá d-ta prin Agnit'a pre la scrutiniu, încatu ti dai singuru testimoniu de paupertate, ca nu esti capace a te portá parlamentariu într'o adunare publica, și deca totusi cutedi a aduce numele meu la forulu publicității spre a arunca mantéu'a saraciei-ti spirituale preste capulu meu, sa scii ca acést'a insusire-ti nu se lipescu de mine pentru ca atâtu purtarea mea cátu și caracterulu meu suntu inea nepatate și stau mai pre susu decátu ale ori și cáru intrigantu necioplitu, carele cu blamurile iese și înainte publicității și nu se indestulesce cu celea patite! faptele mele de pâna acum suntu chizasia neresturnavera despre aceea, ca eu nici odata n'amu scriu, n'amu imprasciatu neadeveruri, orbesce in publicu, séu secaturi nefundate, și nici nu voi scrie, nici nu voi imprascia nici odata neadeveruri, in specie prin foile publice, neadeveruri, care atingu chiaru caracterulu unei persóna nepatate; cu multu mai tare respectezu eu pre totu omulu și presopunu despre totu insulu, ca este de omenia, dreptu și cu caracteru nepatatu, dara cându faptele — care cu sofisme și negliobii nu le poti acoperi — suntu rele și moralei publice stricacióse, cându nici dojene aspre consistoriale nu mai poti indreptá pre unu omu patimasu, ba inea in desfrenarea sea sustienuta de autorități mai inalte, — cându mai departe se afla inea și ómeni — procatori nechiamati — cari apera pre atari ómeni cu fapte rele, atunci vei iertá, ca voru iesi fára reserva la publicitate și voru dá de golu pre toti marsiavii, cari pre dupa culisa sustienu pre unu omu fára de lege și moralitate in sirulu preotiloru și vomu combata cu energia tóte vitiurile, care se

vorn aretá publice, fia in Agnit'a fia in Nocrichiu, și fia chiaru și in Sabiu.

(Va urmá.)

Cestiunea israelita.

Estrógemu dupa „Memorialu diplomaticu“ pássagie din unu articulu interesantu intitulatu : diplomati'a Stateloru Unite și israelitii in Romani'a. Din elu se póte vedea prin acte oficiale opiniunea stateloru celoru mari asup'a cestiunei israelite dela noi și rolulu ce l'a jucatú fia-care cu ocazionea turburárilor dela Cahulu :

Gratia publicatiunei celei din urma volumu alu corespondintiei diplomatice a guvernulu Stateloru Unite, avemu sa fimu luminati asup'a acestoru puncte sa scimu aceea ce cugeta asup'a fapteloru aruncate in sarcina guvernulu românú de acei barbati ai mariloru cabinetu europeu.

Cele dintăiu telegrame, cari vorbeau despre uciderile in Romani'a, produsera o via sensatiune in statele unite. Israelitii cari ocupa mari positiuni in acést'a tíera, unde au sciutu sa merite stim'a generala, se miscara la scirea despre aceste fapte extraordinarie, și solicitara interventiuenea guvernulu federalu in favórea coreligionariloru lor.

D. Fish telegrafá indata dlui Moris, ministrulu stateloru-unite la Constantinopole, de a se asigurá despre esactitatea fapteloru, și in casulu cându ele aru fi adeverate, „sa róge in modu oficialu pre Porța de a pune capetu versárei de sânge.“

Respunsu dlui Moris se tramise indata. Ministrulu americanu incepe prin a stabili, ca Pórt'a nu póte face nimic'a in acést'a afacere, pentru ca Romani'a se bucura de o completa autonomia interióra, și pentru ca faptele relative la cele petrecute cu israelitii fusesera exagerate într'unu modu considerabilu, de-si s'au comis acte de violintia indestulu de regretabile. Intra in urma in consideratiuni fórté judicióse asup'a cauzeloru acestoru conflicte. Prim'a cauza este influintia neincetata in Romani'a, a israelitiloru din Russi'a și Austri'a; acesti israeliti, cari „potu cu greu a-si castigá viétia in Austri'a“, séu cari „pentru diverse resóne suntu goniti din Russi'a, se refugiazu in Romani'a“, unde prin modulu loru de a speculá „facu pre seracu și mai seracu.“

„Pretins'a persecutiune a israelitiloru in Romani'a nu este o cestiune de religiune ci de industria. Este o sarcina grea pentru guvernulu românú de a lucrá in aceste circumstantie cá sa póta mantienea ordinea inlauntru și sa dea satisfactiune opiniunei publice straine. Románii i grabescu a impedeá cá tíer'a sa nu mai fia inundata de cátra israelitii, și elu nu cutéza a lucrá de téma cá sa nu atinga sentimentele de tolerantia ale Europei. Urmezá de aci ca tíer'a se gasesce totu-déun'a într'o stare de agitaciune care vatema interesele diverseloru sele sectiuni, și care servescu la planurile acelor'a cari dorescu cá unu guvernú stabilu sa nu se póta mantiené, pentru ca astfelu sa póta falicítá absorbitiunea Romániiei de cátra puterniciu sei vecini.“

D. Moris termina acést'a interesanta depesia dicendu ca multe intrigi politice erau amestecate in aceste cestiuni, și esprima convictiunea ca guvernulu românú condamnă in sinceritate ultragiele de cari suferisera israelitii, in acela-si tempu pre cându elu-si punea tóte puterile cá sa le previna.

Corespondintiele de cari vorbimu, de-si publicate tocmai acum, se raportá la anulu 1870. Cátra midilocolu anulu 1872, in urm'a turburárilor dela Ismailu și Vilcovu, cabinetulu din Vashington incepú sa se ocupe mai in particularu despre situatiunea israelitiloru in Romani'a și D. Peixoto, consulu alu stateloru-unite la Bucuresci, fu acela care'i aduse in minte acést'a idea. D. Peixoto, care singuru este israelitu, luase o parte fórté mare la not'a colectiva ce corpulu consularu din Bucuresci adresase guvernulu românú, chiaru pre tempulu acestoru evenimente dela Ismailu.

La 22 Iulie 1872, d. Fish adresá agentiloru americani, acreditati pre lángea puterile garante ale outonomiei interióre romáue, o circulare prin cari i invita a face cunoscuta acestoru puteri ca statele unite erau prea simpatice causei israelitiloru persecutati in Románi'a, și ca aveau sperantia ca ele voru vedea in acést'a comunicare o incuragiare a implini datoriile cari le incumbau cá puteri protectóre in virtutea tractatulu incheiatu între ele.

La Parisu și la Berlinu, comunicatiunea dlui Fish nu avú nici o urmare. La Londr'a lordulu Gran-

ville primi sugestiuenea cu o simpatie marcanta și se esprimá fórté francu cu generalulu Schencke, i dise ca guvernulu reginei se ocupase adese de acést'a cestiune, care in diverse ocazioni a adresatu note guvernulu românú in acést'a privintia, dara cari din nenorocire se pare ca n'au produsu multu efect. Dupa lordulu Granville, o expresiune generala a opiniunei publice in tóta lumea civilizata aru avea mai bune rezultate de cátu tóte mesurile ce aru pótea luá guvernele straine; cu tóte acestea erá depusu a cáutu cu ministrulu stateloru-unite cá sa véda deca aveau óre care mesuri practice de luatú pentru e atinge scopulu pre care cele dóue tíeri lu aveau in vedere : amelioratiunea sórtéi israelitiloru din Románi'a. (Va urmá.)

Citatiune edictale.

Tom'a Ritivoiu, de religiunea gr. orientale din Sebesiulu de josu, carele a paresitu cu necredintia de patru ani pre legiuit'a sea socia Rachir'a Tomei Michaiu, și astadi nu se scie unde se afla, se citéza prin acést'a a se infatisia inaintea subscrisuluu foru matrimonialu, cáci la din contra, dupa trecerea de sieése luni dela datulu de fatia, in puterea ord. cu Nr. cons. 344 a. c. se va dá locu rugárei numitei sele socie, presentata la 23 Apr. a. c. de a fi despartita.

Sabiu, 24 Aprile 1873.

Scaunulu protopr. gr. or. alu tract. II. alu Sabiului.

I. Popescu,
protop.

(1—3)

Nr. ²⁸⁰⁶_{civ.} 1873.

Licitatiune edictala.

Din partea judecatoriei reg. in Sabiu cá instantia reala se face cunoscutu : ca in urm'a rogárei lui Precupu Reu din Ludosiulu-mare, reprezentatu prin adv. Dr. Borci'a de praes. 20 Aprile 1873 Nr. 2806, in cauza de dreptu contr'a Stanu Ioana Martinu pentru incasarea pretensiunei de 22 fl. 97 xr. v. a. c. s. c. prin decisiunea de dto, s'a incuviintiatu licitatiunea executiva a realitáiloru cestui din urma, care suntu dejá pre cale judecatoréscu secuestrate și estimate ;

1. A unui agru pe hotarulu Ludosiului-mare Nr. top. 1135 estimatu in 60 fl.
2. A unui fenatiu pe hotarulu Ludosiului-mare Nr. top. 8867 estimatu in 30 fl.
3. A unui agru pe hotarulu Ludosiului-mare, Nr. top. 9179 estimatu in 50 fl.
4. A unei vii pe hotarulu Ludosiului-mare, Nr. top. 10.023 estimatu in 10 fl.
5. A unui agru pe hotarulu Ludosiului-mare, Nr. top. 7529 estimatu in 20 fl.

Si s'au fipsatu pentru întreprinderea acestel licitatiuni terminulu dintăiu pre 28 Iunie 1873 și terminulu alu doilea pre 28 Iuliu 1873 de ambele ori la 9 óre inainte de amédu in cancelari'a comunalu in Ludosiulu-mare, sub urmatórele conditiuni de licitatiune :

1. Toti doritorii de a cumperá au de a solvi unu vadium de 10% din pretiulu de estimatiune in bani gat'a la mánile comisariulu de licitatiune.
 2. Pretiulu cumperárei e de a se solvi in dóue rate : rat'a prima in terminu de 15 dile, a dóu'a in terminu de 30 dile dela cumperare cu 6% la judecatoria ;
 3. Tóte spelese impreunate cu castigarea proprietátei acestei realitáti le pótra cumperatoriulu.
- Totu odata se provóca acei creditoru ipotecari, cari nu locuescu in Sabiu séu in apropiarea acestui'a, a-si denumi plenipotentiatu la scaunulu oficialu, spre a fi reprezentati la impartirea pretiulu, și a face cunoscutu numele și locuint'a acestor'a pâna la vindere, la din contra voru fi reprezentati prin curatoru, ce se va denumi din partea judecatoriei.

In urma se provóca și acei'a, cari credu ca potu dovedi drepturi de proprietate séu alte pretensiuni séu drepturi de prioritate pre bunurile secuestrate, pre lángea tóte ca nu li s'a tramisu o incunoscintiare speciale, cá sa-si dee incusele de pretensiune la susu memoratulu oficialu funduriu in terminu de 15 dile dela díu'a ultima a publicárei Edictulu, la din contra atari incuse nu voru impedeá decurgerea executiunei și pretendintii se voru avisá singuru la restulu pretiulu de cumperare, ce va întrece.

Din siedinti'a scaunulu judecatoréscu.

Sabiu in 3 Aprile 1873.

(3—3)